

Aşı Uygulamaları !

T.C. Sağlık Bakanlığı Aşı Takvimi

	Doğumda	1. Ayın Sonu	2. Ayın Sonu	4. Ayın Sonu	6. Ayın Sonu	12. Ay	18-24 Ay	İlköğretim 1. Sınıf	İlköğretim 8. Sınıf
Hepatit B	X	X			X				
BCG			X						
DTaB-İPA Hib			X	X	X		X		
KPA			X	X	X	X			
KKK						X		X	
OPA					X		X	X	
TdaB								X	
Td									X

Her Aşı Uygulamasında

- Doğru bebek mi?
- Doğru aşı, doğru sulandırıcı mı?
- Doğru zaman mı*?
- Doğru doz mu?
- Doğru uygulama şekli, doğru enjektör ve doğru teknik mi?
- Doğru anatomik bölge mi?
- Doğru şekilde aşı kartına kayıt edildi mi?

Soruları sorulmalı ve hepsi "evet" olmalıdır.

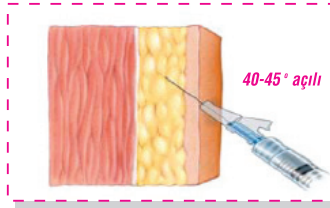
* (Uygun yaşta, uygun aşı aralıkları ve aşının son kullanma tarihi öncesinde)

Intra-müsküler uygulanan aşılar

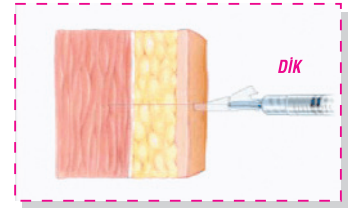
- Difteri-Tetanoz-Boğmaca (DTaB), (DT), (TdaB), (Td)
- Difteri - Tetanoz - Boğmaca - Haemophilus influenzae, tip B - İnaktif polio (DTaB-IPV-Hib)
- Haemophilus influenzae, tip B (Hib)
- Hepatit A (Hep A)
- Hepatit B (Hep B)
- Influenza (TIV)
- Konjuge meningokok aşısı (MCV4)
- Konjuge pnömokok aşısı (PCV)
- Polisakkarit pnömokok aşısı (PPV)*
- Human papillomavirus (HPV)

*23 bileşenli polisakkarit aşı Pneumo23

Subkütan Uygulama
5/8 inch, 25 gauge enjektör

Intramüsküler Uygulama
1-inch, 23 veya 25 gauge enjektör

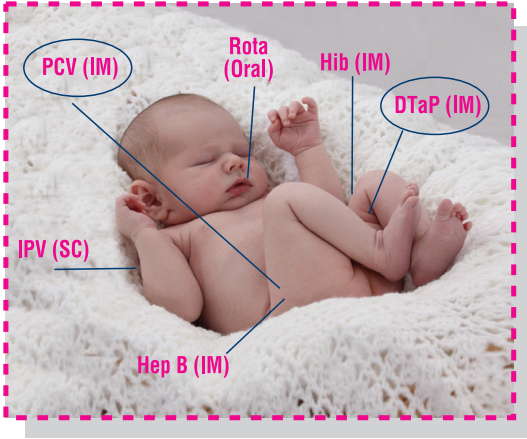

Subkütan uygulanan aşılar

- Kızamık-Kabakulak-Kızamıkçık aşısı (KKK veya MMR)
- Suçiçeği aşısı (Var)
- İnaktif Polio Aşısı (IPV)*
- Kızamık-kabakulak-kızamıkçık-suçiçeği aşısı (KKK-V veya MMR-V) **

*intamüsküler olarak da uygulanabilir.

Yaş	Aşının Uygulandığı Bölge	Enjektörün Boyutu	Uygulama
Yenidoğanlar ve küçük bebekler; doğumdan 12. aya kadar olan bebekler	Uyluğun ön dış kısmında bulunan Vastus Lateralis kası	7/8" veya 1" iğne 23-25 gauge	Enjektörün iğnesi cilde 80-90° açı yapacak şekilde giriş yapılmalıdır. Kas içine kadar ulaşabilmek için yeterli uzunlukta iğne kullanılmalıdır. İğneyi cilde girdikten sonra geri çekmek gerektiğine dair kesin bir bilgi yoktur.
Bebekler (12-36 aylık bebekler)	Bebeğin Deltoid kası yeterince gelişinceye kadar uyluktaki Vastus Lateralis kası tercih edilmelidir.	7/8" veya 1" iğne 23-25 gauge	Aynı ekstremiteye (kol veya bacağı) birden fazla aşı uygulanması gerekirse iki enjeksiyon yeri arasında minimum 2.5 cm olmalıdır.
Büyük çocuklar (36 aylıktan büyük çocuklar) ve erişkinler	Deltoid kasın en kalın bölgesi (Kolun armpit bölgesinin üzeri ile omuz bölgesinin alt kısmında kalan bölge)	1" veya 2" iğne 23-25 gauge	

Aşı uygulayanların, aşısı yapılan hastalığın bulaşmasını minimuma indirici önlemleri almaları gereklidir.

Tercihen aşıları uygulayacak sağlık personeli; hepatit B, kızamık, kabakulak, kızamıkçık, influenza, tetanoz ve difteriye karşı yeterli bağışıklığa sahip olmalı ve önerilen aralıklarla tetanoz ve difteri aşısı da yapılmalıdır.

Eller mutlaka yıkanmalıdır. Eldiven giyilmesi ellerde açık yara yoksa veya enfeksiyon riski taşıyan vücut sıvılarıyla temas edilmeyecekse gerekli değildir.

Tablo-1: Aşı ve toksoid önerilen verilme yolları

AŞI	AŞININ TİPİ	VERİLİŞ YOLU
Adenovirüs	Canlı virüs	Oral
Şarbon	İnaktif bakteri	Subkütan
Bacille calmette Guérin (BCG)	Canlı bakteri	Intradermal/perkütan
Boğmaca	İnaktif bakteri	Intramusküler
Difteri, tetanoz, boğmaca (DBT)	Toksoid ve inaktif bakteri	Intramusküler
DBT- H. influenzae tip b (DBT-Hib)	Toksoid, inaktif bakteri ve proteine konjüge polisakarid	Intramusküler
Difteri, tetanoz, asellüler boğmaca (DTaP)	Toksoid, inaktif bakteri komponentleri	Intramusküler
Hepatit B	İnaktif viral antijen	Intramusküler
Konjüge H. influenzae tip b İnfluenza	Proteine konjüge polisakarid İnaktif virüs veya viral komponentler	Intramusküler
Japon ensefaliti	İnaktif virüs	Intramusküler
Kabakulak	Canlı virüs	Subkütan
Kızamık	Canlı virüs	Subkütan
Kızamık-kabakulak-rubella (MMR)	Canlı virüs	Subkütan
Kolera	İnaktif bakteri	Subkütan veya intradermal *
Kuduz	İnaktif virüs	Intramusküler veya intradermal **
Meningokok	A/C/Y/W-135 serotiplerinin polisakaridleri	Subkütan
Pnömonok	23 pnömonok tipinin polisakaridi	Intramusküler veya subkütan
İnaktif poliovirüs (IPV)	İnaktif 3 virüs serotipi	Subkütan
Oral poliovirüs (OPV)	Canlı 3 virüs serotipi	Oral
Sarı humma	Canlı virüs	Subkütan
Tetanoz	İnaktif toksin (toksoid)	Intramusküler
Difteri-tetanoz- (dT veya DT)	Toksoid	Intramusküler
Tifo (parenteral)	İnaktif bakteri	Subkütan
(Ty21a oral)	Canlı bakteri	Oral
Varisella	Canlı virüs	Subkütan
Veba	İnaktif bakteri	Intramusküler

* Intradermal doz subkütan dozdan azdır.

** HDCV' nin intradermal dozu daha azdır; sadece temas öncesi aşılama için kullanılır. Adsorbe kuduz aşısı intradermal kullanılmamalıdır.

Kullanılan Malzemenin Uzaklaştırılması

Kullanılan iğneler atılmadan önce tekrar kapatılmamalı, kesilmemeli veya şırıngadan ayrılmamalıdır. Tüm atıklar iğne ile delinmeyecek atık kutusuna konmalıdır. Boş veya son kullanma tarihi geçmiş aşılar tıbbi atık olarak değerlendirilip, bölge ve belediye yasalarına göre imha edilmelidir.